

z dnia 19 marca 2021 r.

w sprawie Przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Dębicy na lata 2021-2024.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 713 ze zm.), art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 218 ze zm.), Rada Miejska w Dębicy uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Dębicy na lata 2021-2024, zwany dalej „Programem”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Dębica.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Dębicy

mgr Józef Sieradzki

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY
OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE DLA
MIASTA DĘBICY
NA LATA 2021-2024**

Dębica, 2021r.

I. WPROWADZENIE

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami, oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi. Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie i należy ją zaliczać do kategorii zachowań negatywnych, niszczących o dużej szkodliwości społecznej. Niezwalczana przemoc przybiera na sile, utrwała się i eskaluje niosąc negatywne konsekwencje dla uwikłanych w nią osób, rodzin i dla całego społeczeństwa. Konieczne jest zatem podejmowanie działań mających na celu zapobieganie i zwalczanie przemocy w rodzinach, tworzenie i rozwijanie systemu przeciwdziałania przemocy. Przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie jest priorytetowym zadaniem samorządu gminy.

Podstawą opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy jest Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która określa dla samorządu gminnego następujące zadania:

1. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
2. prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działanie edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
3. zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Celem strategicznym programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, ochrona ofiar przemocy w rodzinie oraz zwiększanie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy. Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na: rozwój systemu przeciwdziałania przemocy oraz współpracy międzyinstytucjonalnej, zapewnienie dostępności pomocy osobom i rodzinom z problemem przemocy domowej, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie. Opracowanie Programu poprzedzone zostało rozpoznaniem skali zjawiska przemocy na terenie Miasta Dębica, przygotowanym na podstawie danych gromadzonych przez Miejski Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w mieście Dębica na przestrzeni lat 2011 - 2020, a także danych uzyskanych w ramach sprawozdawczości z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w mieście Dębica na lata 2011 - 2015 i 2016 - 2020.

Program ma charakter długofalowy, działania obejmują lata 2021 – 2024. W miarę potrzeb i sytuacji społecznych ujęte w nim działania i zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, będą ewaluowane i uzupełniane w odpowiedzi na potrzeby mieszkańców Dębicy.

Program realizowany będzie w oparciu o następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218),
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz.1876),
3. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 821),
4. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 360 ze zm.),
5. Ustawa z dnia 25 lutego 1997 r. Kodeks Karny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1444),
6. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 30, ze zm.),
7. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 1359 ze zm.),
8. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.)
9. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 852 ze. zm.),
10. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2011 r., Nr 209, poz.1245),
11. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. z 2011 r. Nr 50, poz. 259).

Program jest spójny z:

1. Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
2. Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
3. Gminny Programem Wspierania Rodziny Miasta Dębica,
4. Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Dębica,
5. Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta.

II. ODBIORCY PROGRAMU

Program skierowany jest do mieszkańców Dębicy, w tym:

1. osób zagrożonych przemocą w rodzinie,
2. osób doświadczających przemocy w rodzinie,
3. osób stosujących przemoc w rodzinie,
4. świadków przemocy w rodzinie,
5. podmiotów zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, których obszarem działania jest Miasto Dębica.

III. ZASOBY GMINY MIASTA DĘBICA W KONTEKSCIE DZIAŁAŃ NA RZECZ OSÓB DOTKNIĘTYCH PRZEMOCĄ W RODZINIE

Potencjał Instytucjonalny:

1. Urząd Miasta
2. Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy
4. Miejski Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie
5. Komenda Powiatowa Policji
6. Sąd Rejonowy w Dębicy
7. Prokuratura Rejonowa w Dębicy
8. Placówki oświatowo –wychowawcze
9. Placówki wsparcia dziennego,
10. Szpital Powiatowy w Dębicy, w tym:
 - Oddział Psychiatryczny
 - Oddział Psychiatrii Diennej,
11. Ośrodek Interwencji Kryzysowej z hostelem
12. Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Dębicy
13. Dom Dziecka,
14. Organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, kościoły.

Potencjał w sferze zasobów ludzkich:

Miasto Dębica dysponuje wysokim potencjałem w sferze zasobów ludzkich:

1. dobrze przygotowana, doskonala się grupa specjalistów udzielających wsparcia ofiarom i świadkom przemocy oraz sprawcom przemocy,
2. sprawnie funkcjonujący Miejski Zespół Interdyscyplinarny,
3. gotowość do współpracy międzyinstytucjonalnej.

Wobec powyższego umożliwienie dalszego doskonalenia kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom dotkniętym przemocą w rodzinie powinno zajmować istotne miejsce w zadaniach programu.

IV. DEFINICJA PRZEMOCY W RODZINIE

Według definicji przyjętej w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2020r. poz. 218 ze zm.) przemoc w rodzinie należy rozumieć, jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętym przemocą. Przemoc w rodzinie jest działaniem intencjonalnym, zaplanowanym, ukierunkowanym na wyrządzenie drugiej osobie krzywdy, szkody, cierpienia. Dotyczy relacji z bliskimi, w której istnieje nierówny układ sił. Dochodzi do wykorzystywania władzy, siły fizycznej, psychicznej, materialnej przez silniejszego nad słabszym. Zgodnie zaś z definicją przemocy domowej, zawartą w Konwencji o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, „przemoc domowa” oznacza wszelkie akty fizycznej, seksualnej, psychologicznej lub ekonomicznej przemocy, występujące w rodzinie lub gospodarstwie domowym lub pomiędzy byłymi lub obecnymi małżonkami lub partnerami, niezależnie od tego, czy sprawca i ofiara dzielą miejsce zamieszkania, czy też nie. Powyższa definicja jest szersza w stosunku do przedstawionej w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, co daje możliwość instytucjom pomagającym jeszcze większego spectrum pomocy dla osób uwikłanych w przemoc, a nie zamieszkujących razem. Przemoc w rodzinie może się objawiać w różnorodny sposób.

Rodzaje przemocy i zachowania przemocowe:

1. przemoc fizyczna – jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego, uszkodzenie jej ciała, pogorszenie jej zdrowia lub pozbawienie ją życia (popychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, kopanie, duszenie, bicie rękami i przedmiotami, parzenie, użycie broni itp.),

2. przemoc seksualna – to zachowanie zmuszające ofiarę do podjęcia niechcianych zachowań seksualnych lub zdeprecjonowania jej seksualności (wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, przedmiotowe taktowanie, wykorzystywanie drugiego człowieka w celu uzyskania zaspokojenia seksualnego, sadystyczne formy współżycia seksualnego itp.),

3. przemoc psychiczna, emocjonalna – to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzanie w niej strachu (wysmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, karanie przez odmowę uczuć, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami, domaganie się posłuszeństwa, wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, używanie wulgaryzmów, wzbudzanie lęku, przerażenia, bezradności, stosowanie gróźb itp.).

4. przemoc ekonomiczna – to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne uzależnienie ofiary od sprawcy (odbieranie zarobionych pieniędzy, odbieranie lub ograniczanie dostępu do środków finansowych lub dóbr materialnych, zmuszanie do przepisania majątku uniemożliwienie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspokajanie podstawowych materialnych potrzeb rodziny, itp.).

5. zaniedbanie – to naruszenie obowiązku opieki ze strony bliskich osób. Brak troski o zaspokojenie podstawowych potrzeb fizjologicznych, psychoemocjonalnych, społecznych, brak dostarczania dziecku bodźców niezbędnych do rozwoju, brak troski o zdrowie, brak pomocy w chorobie.

6. połączenie ww. form przemocy – formy przemocy często występują łącznie, pojawiając się w różnych postaciach i konfiguracjach.

Przemoc w rodzinie ma negatywne konsekwencje i jest przestępstwem z art. 207 Kodeksu Karnego. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała ofiary, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, sprawcę oraz innych ludzi. Pomimo większej świadomości społecznej tylko bardzo zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwanie i zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom. Najczęściej identyfikowanymi ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety i dzieci. Istnieją jednak powody by sądzić, że przemoc rodzinna dotyczy także często mężczyzn, osób starszych i niepełnosprawnych. Narastanie zjawiska przemocy w rodzinie wymaga niezwłocznego podjęcia działań. Przemoc w rodzinie przybiera formy: przemocy fizycznej, przemocy psychicznej, seksualnej, a nawet przemocy ekonomicznej. Przemoc w rodzinie rzadko jest incydentem jednorazowym. Zazwyczaj ma ona charakter długotrwały i cykliczny. Zjawisko przemocy jest problemem wieloaspektowym, złożonym mającym odległe skutki. Można je rozpatrywać w perspektywie prawnej, moralnej, psychologicznej i społecznej. Nie zatrzymana przemoc narasta, a badania wykazały, że osoby doznające przemocy przechodzą przez trzy fazy powtarzającego się cyklu przemocy.

Fazy cyklu przemocy:

I faza – narastania napięcia oraz agresji sprawcy. Każdy drobiazg wywołuje irytację osoby stosującej przemoc, najmniejsza rzecz jest powodem do awantury, sprawca staje się coraz bardziej niebezpieczny, prowokuje kłótnie. Osoba doświadczająca tego stanu stara się opanować sytuację

i oddalić zagrożenie. Czasem, nie mogąc wytrzymać napięcia, sama prowokuje spięcie, by wreszcie mieć to za sobą. Następuje wówczas druga faza – gwałtownej przemocy.

II faza – gwałtownej przemocy. Z mało istotnych powodów dochodzi do ataku agresji i rozładowania złości. Osoba doświadczająca przemocy doznaje zranień fizycznych i psychicznych, znajduje się w stanie szoku. Stara się uspokoić sprawcę i ochronić siebie. Odczuwa przerażenie, złość, bezradność, wstyd, traci ochotę do życia.

III faza – tzw. „miodowego miesiąca”. Tutaj wszystko się zmienia. Gdy partner wyładował już swoją złość i zaczyna sobie zdawać sprawę ze swoich czynów, zmienia zachowanie. Tłumaczy się i usprawiedliwia, ma poczucie winy, okazuje skruchę, przeprasza, obiecuje poprawę, zaczyna okazywać ciepło i miłość, przynosi prezenty. Ofiara zaczyna wierzyć w zmianę oraz w to, że przemoc była jedynie incydentem. W tej fazie ofiary najczęściej decydują się na wycofanie skargi na sprawcę. Jednak wkrótce znów zaczyna się faza narastania napięcia i wszystko się powtarza. Z biegiem czasu skraca się długość „miodowego miesiąca”, a wydłuża czas trwania faz poprzednich, a ich dotkliwość jest coraz silniejsza. U ofiar przemocy domowej, doświadczających zespołu zaburzeń stresu pourazowego i poddawanych intensywnej przemocy psychicznej, często rozwija się tzw. proces wiktylizacji, który zmienia poczucie tożsamości maltretowanej osoby. Traci ona podstawowe poczucie bezpieczeństwa i uporządkowania życia, zaufanie do siebie i zaczyna źle o sobie myśleć, pragnie wycofać się z normalnego życia, izoluje się od innych. U części osób doświadczających przemocy pojawiają się tzw. wtórne zranienia, spowodowane niewłaściwymi reakcjami otoczenia, w tym instytucji powołanych do niesienia pomocy (ignorancja, pomniejszanie problemu, bezradność i inne). Pod wpływem takich reakcji otoczenia, powtarzania się aktów przemocy oraz na skutek małej umiejętności radzenia sobie z urazami, osoba krzywdzona zaczyna przystosowywać się do roli ofiary i przestaje się bronić. Często też obwinia się i przestaje oczekiwać poprawy sytuacji. Traci nadzieję i poczucie godności. Czasem w ostatnim odruchu desperacji podejmuje zamach na swoje życie lub na życie sprawcy przemocy. Jeżeli ofiara utrwalonej przemocy w rodzinie nie otrzyma pomocy z zewnątrz, jej szanse na wyrwanie się z pułapki i na uratowanie są niewielkie. Dlatego niezwykle ważne jest prawidłowe działanie różnych instytucji i organizacji zajmujących się udzielaniem pomocy, aby uniknąć wtórnych zranień osoby doświadczającej przemocy.

V. ANALIZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH NA TERENIE GMINY MIASTA DĘBICA.

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie. Analiza problemu przemocy w mieście Dębica została oparta o sprawozdania z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

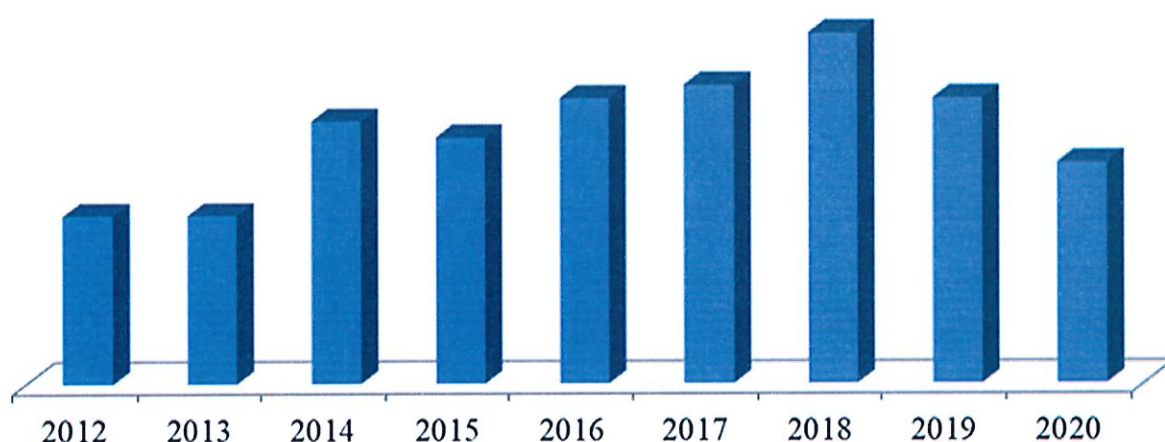
w latach 2011 – 2020, sprawozdawczości Zespołu Interdyscyplinarnego i diagnozy zjawiska przemocy w mieście Dębica sporządzonej w 2015 r. w ramach realizowanych na terenie naszego miasta programów osłonowych "wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie". Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy, co roku sporządza ankietę dotyczącą skali zjawiska przemocy w rodzinie, z realizacji zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, z realizacji niektórych zadań wynikających z Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz prowadzonych działań wobec osób i rodzin uwikłanych w problem przemocy w rodzinie. Dane zgromadzone w ankiecie pochodzą od Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz pracowników socjalnych z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębicy i służą do analizy stopnia zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Miasta Dębica oraz do opracowania dogłębnej analizy na koniec realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie. Wszystkie działania są realizowane zgodnie z procedurą „Niebieskie Karty” i wytycznymi Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie. Ze względu na specyfikę przemocy oszacowanie skali zjawiska nie jest łatwym zadaniem, trudno jednoznacznie określić liczbę ofiar przemocy, ponieważ jest zjawiskiem pozostającym nierzadko w ukryciu, ze względu na skłonność do traktowania spraw rodziny jako problemów wyłącznie prywatnych i niepodlegających ingerencji zewnętrznej. Jest też kwestią wstydliwą i stygmatyzującą uwikłane w nią osoby, paradoksalnie zwłaszcza jej ofiary. Z tego też względu część przypadków przemocy w rodzinie pozostaje nieujawniona. Jednocześnie nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dniem 1 sierpnia 2010 roku położyła nacisk na rozwój profilaktyki, rozszerzyła formy pomocy udzielanej bezpłatnie osobom doznającym przemocy w rodzinie oraz nałożyła na gminy obowiązki tworzenia w gminach zespołów interdyscyplinarnych do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Z analizy ilości prowadzonych spraw przez Zespół Interdyscyplinarny w ramach procedury „Niebieskie Karty” zaobserwować należy, iż na przestrzeni lat 2012 – 2020 problem zdiagnozowanej przemocy domowej w Gminie Miasto Dębica nasila się. Świadczy o tym wzrastająca liczba formularzy „Niebieskich Kart” przekazanych do Przewodniczącej Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego, wszczętych przez przedstawicieli instytucji uprawnionych do ich wypełnienia. W latach 2012 – 2020 do Przewodniczącej Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 705 Niebieskich Kart. Można zauważyć, że tendencja wzrostowa zarejestrowanych Niebieskich Kart występuje od 2016 roku. W 2018 roku wystąpił najwyższy odsetek (108 Niebieskich Kart) zarejestrowanych przez Miejski Zespół Interdyscyplinarny w Dębicy. Na przestrzeni 2016-

2020 r. możemy stwierdzić, że liczba Niebieskich Kart utrzymuje się na porównywalnym poziomie.

Liczbę Niebieskich Kart zarejestrowanych przez Miejski Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Miasta Dębica od 2012r. do 2020r. przedstawia **wykres 1**.

Wykres 1

Niebieskie Karty zarejestrowane przez Miejski Zespół Interdyscyplinarny w Dębicy na przestrzeni lat 2012-2020

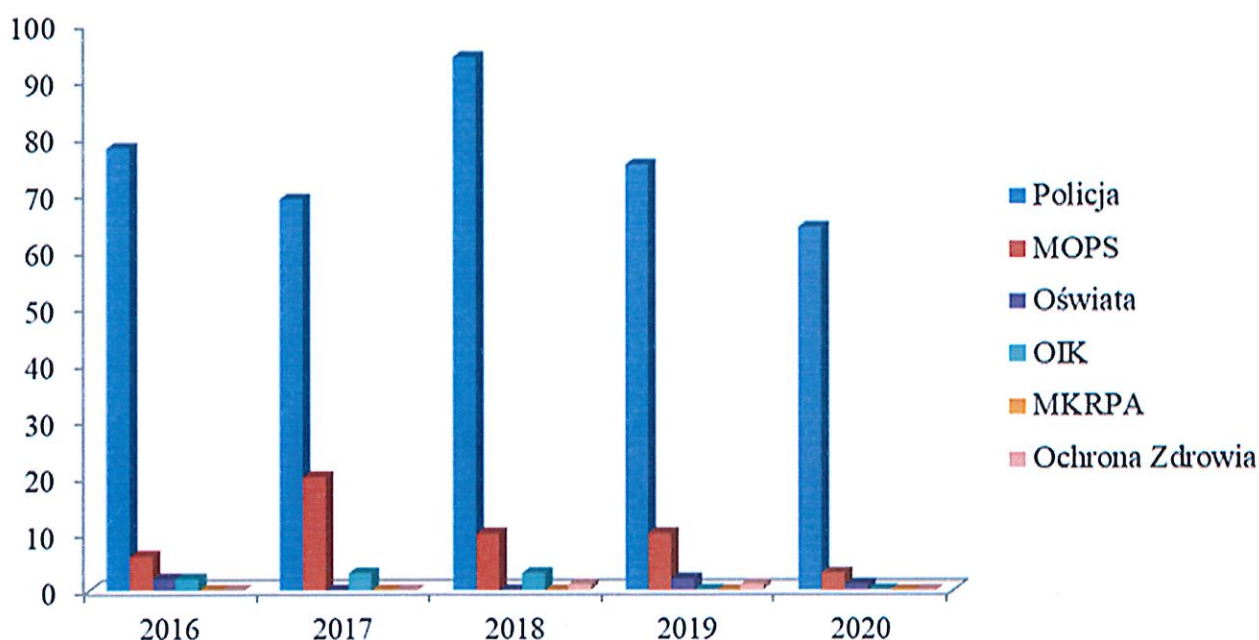
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębicy i Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Dębicy.

Obowiązek wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta”, w sytuacji powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec członków rodziny, spoczywa na przedstawicielach policji, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, oświaty, miejskiej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych i ochrony zdrowia.

Liczbę sporządzonych Niebieskich Kart przedstawia **wykres 2**.

Wykres 2

Niebieskie Karty założone przez uprawnione instytucje na przestrzeni lat 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębicy i Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Dębicy.

Z powyższego wykresu wynika, że: w 2016 roku zostało sporządzone 88 Niebieskich Kart w tym 78 Policja, 6 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, 2 Ośrodek Interwencji Kryzysowej, 2 Oświata, w 2017 roku zostało sporządzone 92 Niebieskie Karty w tym 69 Policja, 20 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, 3 Ośrodek Interwencji Kryzysowej, w 2018 roku zostało sporządzone 108 Niebieskich Kart w tym 94 Policja, 10 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, 3 Ośrodek Interwencji Kryzysowej, 1 Ochrona Zdrowia, w 2019 roku zostało sporządzone 88 Niebieskich Kart w tym 75 Policja, 10 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, 1 Ochrona Zdrowia, 2 Oświata, w 2020 roku zostało sporządzone 68 Niebieskich Kart w tym 64 Policja, 3 Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, 1 Oświata. Analizując powyższy wykres możemy zauważyć, że najczęściej Niebieskich Kart jest sporządzane przez funkcjonariuszy Policji i ogrywa ona znaczącą rolę w walce z przemocą, ponieważ jako jedyna instytucja może interweniować przez całą dobę. Kolejną grupę stanowią przedstawiciele pomocy społecznej.

Zwiększająca się liczba ujawnionych aktów przemocy w rodzinie jest wynikiem wzrostu świadomości społecznej na temat negatywnych skutków przemocy w rodzinie, wzrost zaufania świadków i osób krzywdzonych do służb podejmujących interwencję w ramach procedury „Niebieskie Karty”.

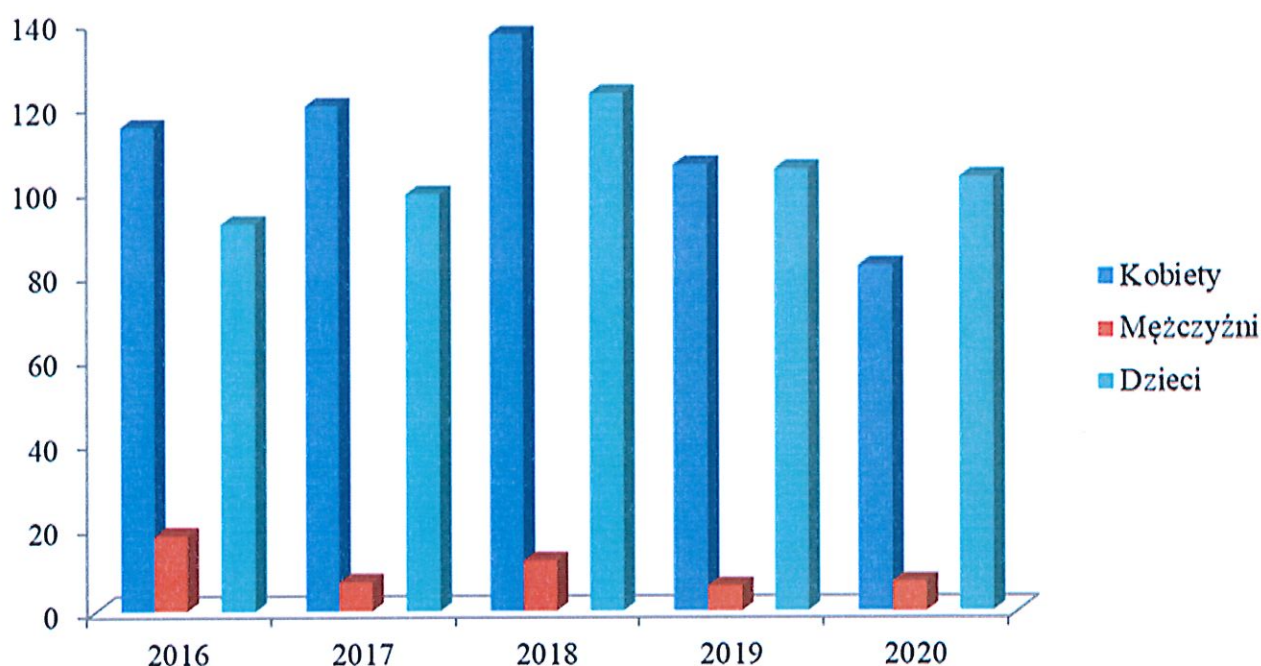
Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem społecznym towarzyszącym ludziom od początku istnienia instytucji rodziny. Na przestrzeni lat różna była akceptowalność tego zjawiska, natomiast nie ma wątpliwości, że największą liczbę osób dotkniętych przemocą w rodzinie

stanowią kobiety. W 2016 roku – 115 kobiet, w 2017 roku – 120 kobiet, w 2018 roku – 137, w 2019 roku – 106, w 2020 roku – 82 kobiety. Kolejną grupą, która jest świadkami i doświadcza przemocy w rodzinie są dzieci (do 13 r. ż. i od 14 -18 lat).

W 2016 roku – 92 dzieci, w 2017 roku – 99 dzieci, w 2018 roku – 123 dzieci, w 2019 roku – 105 dzieci, w 2020 roku – 103 dzieci, a następnie mężczyźni. W 2016 roku – 18 mężczyzn, w 2017 roku – 7 mężczyzn, w 2018 roku – 12 mężczyzn, w 2019 roku – 6 mężczyzn, w 2020 roku – 7 mężczyzn. Analizę tego zjawiska przedstawia **wykres 3**.

Wykres nr 3

Liczba kobiet, mężczyzn i dzieci poszkodowanych w wyniku przemocy w rodzinie w okresie 2016-2020

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębicy i Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Dębicy.

Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinach realizowane jest poprzez zapewnienie osobom doznającym przemocy bezpieczeństwa przez szybką i skuteczną interwencję służb do tego uprawnionych oraz podjęcie czynności, które zabezpieczają ofiarę przed jej dalszym krzywdzeniem np.: odseparowanie osoby krzywdzonej od sprawcy przemocy, uniemożliwienie mu korzystania z wspólnie zajmowanego mieszkania, wprowadzenie zakazu kontaktowania się i zbliżania się do osoby pokrzywdzonej. Z danych Komendy Powiatowej Policji w Dębicy wynika, że w **2020 roku** było 611 interwencji domowych. 33 sprawców przemocy w rodzinie pod wpływem alkoholu, 17 sprawców przemocy domowej zatrzymano, w tym do wytrzeźwienia 12. Postępowania z art. 207 KK prowadzone było w 48 przypadkach, w tym 10 postępowań

prowadzonych z art. 207 KK zostało skierowane do Sądu. Prokuratura Rejonowa w Dębicy została powiadomiona o 12 osobach nadużywających alkoholu.

W **2020 roku** odbyło się 39 spotkań informacyjno - edukacyjnych przeprowadzonych przez policjantów z dziećmi i młodzieżą w szkołach na temat przemocy i sposobów zachowania w sytuacjach uwikłania w to zjawisko.

W **2019 roku** było 595 interwencji domowych. 48 sprawców przemocy w rodzinie pod wpływem alkoholu, 34 sprawców przemocy domowej zatrzymano, w tym do wytrzeźwienia 21. Postępowania z art. 207 KK prowadzone było w 58 przypadkach, w tym 16 postępowań prowadzonych z art. 207 KK zostało skierowane do Sądu. Prokuratura Rejonowa w Dębicy została powiadomiona o 15 osobach nadużywających alkoholu.

W **2018 roku** było 598 interwencji domowych. 59 sprawców przemocy w rodzinie pod wpływem alkoholu, a 46 sprawców przemocy w rodzinie zatrzymano, w tym do wytrzeźwienia 31. Postępowania z art. 207 KK prowadzone było w 46 przypadkach, w tym 12 postępowań prowadzonych z art. 207 KK zostało skierowane do Sądu. Prokuratura Rejonowa w Dębicy została powiadomiona o 17 osobach nadużywających alkoholu.

W **2017 roku** było 459 interwencji domowych. 39 sprawców przemocy w rodzinie pod wpływem alkoholu, a 37 sprawców przemocy w rodzinie zatrzymano, w tym do wytrzeźwienia 26. Postępowania z art. 207 KK prowadzone było w 30 przypadkach, w tym 11 postępowań prowadzonych z art. 207 KK zostało skierowane do Sądu. Prokuratura Rejonowa w Dębicy została powiadomiona o 9 osobach nadużywających alkoholu.

W **2016 roku** było 255 interwencji domowych. 51 sprawców przemocy w rodzinie pod wpływem alkoholu, a 42 sprawców przemocy w rodzinie zatrzymano, w tym do wytrzeźwienia 24. Postępowania z art. 207 KK prowadzone było w 38 przypadkach, w tym 13 postępowań prowadzonych z art. 207 KK zostało skierowane do Sądu. Prokuratura Rejonowa w Dębicy została powiadomiona o 9 osobach nadużywających alkoholu. Dane Komendy Powiatowej Policji w Dębicy za okres od 2016 do 2020 roku o liczbie interwencji domowych związanych z przemocą w rodzinach wskazują na tendencję wzrostową. Powyższe dane ukazują także znaną prawidłowość współwystępowania problemu alkoholowego z zachowaniami przemocowymi. Praktycznie każda z osób będących pod wpływem alkoholu została zatrzymana o wytrzeźwienia. Trudno jest w jednoznaczny sposób określić wielkość zjawiska przemocy na terenie miasta Dębica w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie. Przedstawione dane liczbowe dotyczą zjawiska przemocy, często łączą się z bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i nie odzwierciedlają w pełni faktycznej skali problemu, ponieważ jest to temat wstydlivy i często zatajany aż do chwili wystąpienia sytuacji drastycznej i ewidentnej, bezpośredniej przemocy fizycznej. Zgłoszenie do odpowiednich służb

o niepokojących zjawiskach w rodzinie związane jest z coraz większą wrażliwością i świadomością społeczną co pozytywnie rokuje na przyszłość.

VI. ANALIZA SWOT

<p style="text-align: center;">MOCNE STRONY</p> <p>(wewnętrzne pozytywne- to specjalne walory odróżniające nas od innych działających w tym samym sektorze, ich źródłem może być potencjał materialny, osobowy, instytucjonalny)</p>	<p style="text-align: center;">SŁABE STRONY</p> <p>(wewnętrzne negatywne - są konsekwencją ograniczeń, niedostatecznych zasobów i umiejętności)</p>
<p>Duże doświadczenie w pracy zespołami interdyscyplinarnymi, praca interdyscyplinarna w przypadku złożonych sytuacji problemowych</p>	<p>Silnie utrwalone w obyczajowości zjawisko przemoc, istniejące mity i stereotypy;</p>
<p>Przeszkolona kadra pomocy społecznej, policji, kuratorów sądowych, pedagogów szkolnych w zakresie podejmowania interwencji kryzysowej, w tym wobec problemów przemocy domowej;</p>	<p>Trudności z rozpoznawaniem zjawiska przemocy, mylenie konfliktów w rodzinie, w sąsiedztwie, problemów przestępczości z problemem przemocy;</p>
<p>Dobrze rozwinięta sieć instytucji działających w zakresie przeciwdziałania w rodzinie i dobrze rozpoznane przez nich lokalne środowisko;</p>	<p>Niewystarczający przepływ informacji pomiędzy poszczególnymi instytucjami;</p>
<p>Wypracowane procedury interweniowania w sytuacji przemocy domowej i stosowanie procedury „Niebieskie Karty”;</p>	<p>Niskie zaangażowanie systemu ochrony zdrowia w realizację procedury „Niebieskie Karty”; pomiędzy poszczególnymi instytucjami;</p>
<p>Realizowanie programów, projektów na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;</p>	<p>Trudności w odseparowaniu osób stosujących przemoc od osób doświadczających przemoc;</p>
<p>Istnienie dotychczasowych rozwiązań i miejsc oferujących pomoc ofiarom przemocy, a także sprawcom w tym m.in. przyjazne pokoje przesłuchań, gabinety pomocy terapeutycznej;</p>	<p>Niewystarczające środki finansowe na specjalistyczne szkolenia dla poszczególnych grup zawodowych w zakresie diagnozowania zjawiska przemocy, postępowania z ofiarą i sprawcą przemocy w rodzinie oraz szkoleń interdyscyplinarnych, superwizje dla kadr;</p>
<p>Ośrodek Interwencji Kryzysowej posiadający hostel na 6 osób reagujący natychmiast w sytuacji zgłoszenia przemocy;</p>	<p>Niewystarczające środki finansowe na kontynuowanie programów korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie;</p>

<p>Realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie.</p> <p>Zjawisko nagłaśniane przez media m. in. poprzez kampanie społeczne</p>	<p>Zdarzające się fakty wtórnej wiktyimizacji ofiar.</p> <p>Zjawisko silnie zakorzenione w obyczajowości</p>
<p style="text-align: center;">SZANSE</p> <p>(zewnątrzne pozytywne - to tendencje i zjawiska w otoczeniu, które odpowiednio wykorzystane mogą stać się dla nas bodźcem rozwoju, osłabić istnienie zagrożeń)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prawo pozwalające rozwijać różne działania ochronne, interwencyjne, pomocowe dla wszystkich uczestników procesu – rodzin dotkniętych przemocą, ofiar, świadków i sprawców, instytucji interwencyjnych, pomocowych; 2. Krajowy, wojewódzki, powiatowy i gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie; 3. Ustawowy obowiązek tworzenia gminnych systemów przeciwdziałania przemocy w rodzinie; 4. Ustawowy obowiązek opracowywania programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy; 5. Zmiany legislacyjne mające na celu poprawę skuteczności ochrony ofiar przemocy oraz ułatwienie izolacji sprawców przemocy od ofiar; 6. Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie; 7. Rosnące kompetencje wszystkich pracowników służb i instytucji zaangażowanych w pomaganie rodzinom dotkniętym przemocą domową; 8. Możliwość pozyskiwania środków finansowych z różnych źródeł w tym funduszy unijnych i budżetu państwa na realizację projektów; 9. Ogólnokrajowe kampanie i programy edukacyjne wpływające na wzrost świadomości społeczeństwa w zakresie problemu przemocy domowej; 10. Opracowanie procedur systemowej i międzyinstytucjonalnej pomocy ofiarom przemocy. 11. Widoczna zmiana postaw społecznych i stereotypów. 	<p style="text-align: center;">ZAGROŻENIA</p> <p>(zewnątrzne negatywne - to wszystkie czynniki, które są postrzegane jako bariery, utrudnienia, dodatkowe koszty działania, niebezpieczeństwa)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przedłużające się w czasie procedury policyjne, prokuratorskie, sądowe, w tym alimentacyjne; 2. Niejasne uregulowania prawne; 3. Niewystarczająca wiedza i wykorzystanie przez organy ścigania, wymiar sprawiedliwości; 4. Złożoność postępowania karnego o znęcanie się nad rodziną, niskie kary w stosunku do rangi popełnionych czynów, nadużywania zawieszania wykonania kar; 5. Brak mieszkań adaptacyjnych dla osób, które muszą opuścić bezpieczne schronienie, a nie mają wystarczających zasobów zabezpieczających przed koniecznością powrotu do miejsca zamieszkania osoby stosującej przemoc; 6. Niskie nakłady finansowe na realizację wszystkich koniecznych działań związanych z realizacją programu przeciwdziałania przemocy; 7. Brak psychiatrii i neurologa dziecięcego; 8. Zagrożenie wypaleniem zawodowym kadry pracującej w obszarze przeciwdziałania przemocy; 9. Niska skuteczność oddziaływań na sprawcę 10. Wymiar kar nieadekwatny do popełnianych przez sprawców czynów.

VII. OBSZARY, CELE, ZADANIA, HARMONOGRAM PROGRAMU

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie uznano, że przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności. Za główny cel Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021 -

2024 przyjęto zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ograniczenie skali zjawiska w Gminie Miasto Dębica. Z celu głównego programu wynikają cele szczegółowe oraz wyznaczono cztery priorytetowe obszary do realizacji, które są spójne z założeniami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Obszar I: Profilaktyka i edukacja społeczna

1. Cel szczegółowy: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy

Obszar II: Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

2. Cel szczegółowy: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie

Obszar III: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie

3. Cel szczegółowy: Zwiększenie skuteczności oddziaływania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Obszar IV: Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

4. Cel szczegółowy: Podniesienie jakości i dostępności usług poprzez zwiększenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Każde z zadań obszaru i określonych celów szczegółowych zostało przypisane konkretnym podmiotom odpowiedzialnym za ich realizację. Opisano również wskaźnik monitorowania zadań i terminy realizacji. Cele realizowane przez cały okres realizacji Programu.

OBSZAR I: Profilaktyka i edukacja społeczna

Cel: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Kierunek działań: Poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa, w tym zainteresowanych służb na temat zjawiska przemocy w rodzinie.

Działania:

Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze gminy miasta Dębica, w tym ustalenie odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie.

Realizator : Gmina miasto Dębica

Wskaźniki: Opracowanie diagnozy, Roczne sprawozdanie wraz z ewaluacją z realizacji

Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Okres wdrażania: 2021-2024

Kierunek działań: Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie; zmiana postrzegania przez społeczeństwo problemu przemocy w rodzinie.

Działania:

Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych, które obalają mity i stereotypy na temat przemocy w rodzinie, usprawiedliwiają jej stosowanie, promują metody wychowawcze bez użycia przemocy i informują o zakazie stosowania kar cielesnych wobec dzieci przez osoby wykonujące władzę rodzicielską oraz sprawujące opiekę i pieczę, promują działania służące przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, w tym ochronę i pomoc dla osób doświadczających przemocy oraz interwencje wobec osób stosujących przemoc.

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Gmina Miasto Dębica, Oświata, Sąd Rejonowy, Prokuratura Rejonowa, Komenda Powiatowa Policji, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Kościoły, stowarzyszenia, lokalne media

Wskaźniki: liczba lokalnych kampanii społecznych

Okres wdrażania: 2021-2024

Kierunek działań: Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych.

Działania:

Prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy metod i kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Gmina Miasto Dębica, Oświata, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, organizacje pozarządowe,

Wskaźniki: liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, liczba programów, liczba osób, którym udzielono porady prawnej, psychologicznej, socjalnej. Okres wdrażania: 2021-2024

Realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Realizator: Miejski Zespół Interdyscyplinarny, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Gmina Miasto Dębica (szkoły, przedszkola, świetlice środowiskowe), Oświata, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wskaźniki: liczba zrealizowanych programów, liczba uczestników programów,

Okres wdrażania: 2021-2024

Kierunek działań: Realizacja programów przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Działania: Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemoc w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Realizator: Miejski Zespół Interdyscyplinarny, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

Wskaźniki: Funkcjonowanie Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Opracowanie i realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie na kolejne lata.

Okres wdrażania: 2021-2024

OBSZAR II: Ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie

Cel: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie

Kierunek działań: Rozwój infrastruktury instytucji samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie oraz wypracowanie zasad współpracy.

Działania: Funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego i wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami

Realizator: Gmina Miasto Dębica, Zespół Interdyscyplinarny

Wskaźniki: Uchwała Rady Miejskiej w Dębicy, liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, liczba utworzonych grup roboczych, liczba posiedzeń grup roboczych, liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych.

Okres wdrażania: 2021-2024

Kierunek działań: Upowszechnianie informacji i edukacja w zakresie możliwości, form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Działania: Upowszechnienie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej,

Opracowanie i realizacja zajęć edukacyjnych kierowanych do osób dotkniętych przemocą w rodzinie z zakresu podstaw prawnych oraz zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc w rodzinie.

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Gmina Miasto Dębica, Ośrodek Interwencji Kryzysowej Oświata, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sąd Rejonowy, Prokuratura Rejonowa, Komenda Powiatowa Policji

Wskaźniki: liczba opracowanych i upowszechnianych materiałów informacyjnych, liczba lokalnych kampanii społecznych, Liczba zajęć dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, liczba osób uczestniczących w zajęciach.

Okres wdrażania: 2021-2024

Kierunek działań: Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Działania: Realizowanie przez instytucje publiczne zajmujące się pomocą dotkniętym przemocą w rodzinie pomocy w formie poradnictwa: - medycznego, - psychologicznego, - prawnego, - socjalnego, - zawodowego i rodzinnego.

Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc całodobowych w ośrodkach wsparcia oraz ośrodkach interwencji kryzysowej.

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Gmina miasto Dębica, Placówki oświatowe, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Sąd Rejonowy, Prokuratura Rejonowa, Komenda Powiatowa Policji, Ochrona zdrowia

Wskaźniki: liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, liczba miejsc w ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, w ośrodku interwencji kryzysowej, liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które skorzystały z miejsc w ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie, które skorzystały z miejsc w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

Okres wdrażania: 2021 – 2024

Kierunek działań: Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Działania: Wzmacnianie ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie w toku postępowania karnego poprzez przesłuchiwanie dzieci w przyjaznych pokojach przesłuchań oraz tworzenie odpowiednich warunków do przesłuchiwania dorosłych osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc całodobowych w ośrodkach wsparcia oraz ośrodkach interwencji kryzysowej. Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art.12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Realizator: Sąd Rejonowy, Komenda Powiatowa Policji, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Sąd Rejonowy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Wskaźniki: liczba przyjaznych pokoi przesłuchań, liczba dzieci przesłuchanych w przyjaznych pokojach przesłuchań, liczba osób dorosłych przesłuchanych w przyjaznych pokojach przesłuchań, liczba dzieci, które zostały odebrane w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie.

Okres wdrażania: 2021-2024

Kierunek działań: Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Działania: Opracowanie i realizacja programów terapeutycznych oraz pomocy psychologicznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Tworzenie warunków umożliwiających osobom dotkniętym przemocą w rodzinie otrzymanie mieszkań socjalnych.

Realizator : Gmina miasto Dębica, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Oświata, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Ochrona Zdrowia

Wskaźniki: liczba programów terapeutycznych dla osób zagrożonych i dotkniętych przemocą w rodzinie, liczba uczestniczących w programie terapeutycznym osób dotkniętych przemocą w rodzinie, liczba osób, które ukończyły programy terapeutyczne, liczba opracowanych uregulowań prawnych (np.: regulaminów, uchwał Rady Miejskiej) umożliwiających pomoc osobom dotkniętym przemocą w uzyskaniu mieszkania, liczba przyznanych mieszkań.

Okres wdrażania: 2021 – 2024

Kierunek działań: Monitoring i skuteczność działań pomocowych.

Działania: Badanie skuteczności pomocy udzielanej rodzinom dotkniętym przemocą

Realizator: Miejski Zespół Interdyscyplinarny, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Komenda Powiatowa Policji, Ośrodek Interwencji Kryzysowej,

Wskaźniki: liczba zakończonych procedur „Niebieskie karty” z uwagi na ustanie przemocy w rodzinie, liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemoc w rodzinie, u których przemoc w rodzinie ustała.

Liczba corocznych raportów i analiz czynników sprzyjających i utrudniających skuteczną pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

Okres wdrażania: 2021 - 2024

OBSZAR III Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie

Cel: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Kierunek działań: Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w rodzinie.

Działania:

Stosowanie procedury „Niebieskie Karty” poprzez uprawnione podmioty.

Zapobieganie kontaktowania się osób stosujących przemoc w rodzinie z osobami dotkniętymi przemocą poprzez: - zatrzymywanie osób stosujących przemoc w rodzinie - stosowanie przez prokuratora oraz występowanie do sądu o zastosowanie wobec osoby stosujących przemoc w rodzinie środków zapobiegawczych, w szczególności w przedmiocie dozoru policji z zakazem kontaktowania z osobą dotkniętą przemocą w rodzinie, a także nakazania opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z osobą najbliższą, ewentualnie tymczasowego aresztowania - występowanie do sądu o zastosowanie wobec osób stosujących przemoc w rodzinie środków karnych lub probacyjnych polegających na obowiązku powstrzymywania się od przebywania w określonych miejscach, kontaktowania się lub zbliżania do pokrzywdzonego, zakazie przebywania w określonych miejscach, opuszczenia przez sprawcę lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym.

Orzecznictwo sądu w szczególności: - w zakresie prawa karnego, w odniesieniu do kar, środków karnych, probacyjnych i innych oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie - w zakresie prawa rodzinnego i opiekuńczego w przedmiocie władzy rodzicielskiej - w zakresie prawa cywilnego w przedmiocie nakazu opuszczenia przez osobę stosującą przemoc w rodzinie lokalu zajmowanego wspólnie z osobą najbliższą a także eksmisji.

Realizator: Komenda Powiatowa Policji, Prokuratura, Sąd Rejonowy : Wydział Karny, Wydział Cywilny, Wydział Rodzinny i Nieletnich - Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Miejski Zespół Interdyscyplinarny, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej,

Wskaźniki: liczba sporządzonych formularzy „Niebieskich Kart A” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę, liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”, liczba spraw zakończonych w wyniku braku zasadności podejmowanych działań, liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty”, na skutek ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy, liczba wszczętych postępowań oraz odmów wszczęcia w sprawach związanych z przemocą w rodzinie, liczba zakończonych postępowań w sprawach związanych z przemocą w rodzinie poprzez sporządzenie aktu oskarżenia, liczba zakończonych postępowań w sprawach związanych z przemocą w rodzinie poprzez umorzenie postępowania, liczba osób oskarżonych o przestępstwo z użyciem przemocy w rodzinie: osądzonych, skazanych, uniewinnionych, wobec których warunkowo umorzono postępowanie karne oraz wobec których umorzono postępowanie karne, liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, wobec których orzeczono kary grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności, liczba orzeczonych środków karnych i probacyjnych, liczba orzeczeń w zakresie władzy rodzicielskiej z uwagi na stosowanie przemocy w rodzinie, liczba orzeczeń dotyczących nakazania opuszczenia lokalu mieszkalnego zajmowanego wspólnie z osobą najbliższą, liczba eksmisji z uwagi na przemoc w rodzinie, liczba złożonych do sądu cywilnego wniosków zobowiązanie wspólnie zamieszkującego mieszkanie członka rodziny do opuszczenia mieszkania, liczba orzeczeń zobowiązujących członka rodziny do opuszczenia mieszkania.

Okres wdrażania: 2021-2024

Kierunek działań: Realizowanie programów psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzających do zmiany wzorców zachowań.

Działania: Opracowanie i realizacja programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Realizator: Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Wskaźniki: liczba programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, liczba osób, które przystąpiły do programów psychologiczno - terapeutycznych dla

osób stosujących przemoc w rodzinie, liczba osób, które ukończyły programy psychologiczno-terapeutyczne, liczba osób skierowanych do Programu Korekcyjno - Edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie.

Okres wdrażania: 2021-2024

Obszar IV: Podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cel: Podniesienie jakości i dostępności usług poprzez zwiększenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Kierunek działań: Zwiększanie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania: Organizacja i uczestnictwo w szkoleniach i konferencjach oraz superwizjach, grupach wsparcia przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Realizator: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejski Zespół Interdyscyplinarny, gmina Miasto Dębica, Oświata, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Komenda Powiatowa Policji, Ochrona Zdrowia

Wskaźniki: liczba zorganizowanych szkoleń, konferencji oraz superwizji, grup wsparcia, liczba osób uczestniczących,

Okres wdrażania: 2021-2024

Działania: Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Realizator: MOPS, gmina Miasto Dębica, placówki oświatowe, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Komenda Powiatowa Policji, Ochrona Zdrowia.

Wskaźniki: liczba osób które skorzystały z różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego.

Okres wdrażania: 2021-2024

VIII. FINANSOWANIE PROGRAMU

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Miasto Dębica, dotacji oraz ze środków pozabudżetowych, pozyskanych z innych źródeł.

IX. ZAKŁADANE REZULTATY Z REALIZACJI PROGRAMU

Program jest dokumentem opracowanym przez członków Zespołu Interdyscyplinarnego w mieście Dębica oraz pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Głównym założeniem jest kompleksowość i interdyscyplinarność działań ukierunkowanych na wsparcie i ochronę osób doświadczających przemocy, edukację i pomoc w korygowaniu zachowań osób stosujących przemoc; edukacje kadr instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz szeroko ujętą edukację społeczności lokalnej i społeczeństwa. Zakłada się, że zadania realizowane w ramach programu, doprowadzą do ograniczenia skali tego zjawiska w mieście Dębica, poprzez:

Wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy:

1. podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy,
2. uwrażliwienie społeczności i zwiększenie wiedzy na temat przemocy w rodzinie,
3. podniesienie świadomości rodziców na temat prawidłowych metod wychowawczych,
4. rozpowszechnianie wiedzy wśród dzieci, młodzieży i osób dorosłych na temat przemocy domowej,
5. nabycie umiejętności porozumiewania się bez przemocy,

Zwiększenie dostępu i usprawnienie systemu pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie:

1. wzrost świadomości osób uwikłanych w przemoc,
2. nabycie wiedzy o możliwościach i formach pomocy oraz instytucjach zajmujących się profesjonalnie pomocą osobom uwikłanym w przemoc,
3. zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy,

Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań wobec osób stosujących przemoc:

1. większy udział osób stosujących przemoc w programach korekcyjno- edukacyjnych,
2. zmiana postaw osób stosujących przemoc,
3. spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie,

Wzrost umiejętności i kompetencji kadr pomocy społecznej i innych współpracujących przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

1. wzrost dostępu do różnych form wsparcia dla osób zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie celem przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu poprzez szkolenia i superwizje,
2. działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

X. MONITORING I EWALUACJA

Celem monitorowania Programu jest pokazanie wiarygodnych, rzetelnych informacji o stanie zaawansowanych prac, postępach w realizacji zadań, zmianie zakresu zadań czy też o zaniechaniu realizacji zadania wraz z przyczynami i uzasadnieniem takiego stanu rzeczy.

Monitoring będzie polegał na gromadzeniu i opracowaniu informacji z danych zebranych od wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację działań programowych. Umożliwi to bieżącą ocenę realizacji zaplanowanych kierunków działań i jednocześnie pozwoli na wprowadzenie modyfikacji oraz dokonywanie korekt w sytuacji pojawienia się istotnych zmian w obszarze społecznym.

Zagadnienia poddane monitoringowi: Monitoring kierunków działań oraz weryfikacja rezultatów monitoringu:

1. które zadania za rok poprzedni zostały zrealizowane zgodnie z założeniami programu w poszczególnych obszarach
2. które zadania za rok poprzedni nie zostały zrealizowane zadania wraz z podaniem przyczyny
3. opóźnienia w realizacji zadania wraz z podaniem powodu realizacji bądź przyczynami nie rozpoczęcia realizacji
4. czy istnieją nowe zadania do zrealizowania w ramach umieszczenia w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na kolejne lata

Dane do pomiaru wskaźników pozyskiwane będą z instytucji, podmiotów zaangażowanych i odpowiedzialnych za wdrażanie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy oraz Ochrony Ofiar Przemocy, które będą przekazywane do Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dębicy do dnia 31 stycznia każdego roku.

Informacja dotycząca realizacji Programu oraz osiągniętych efektów przygotowywana będzie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Dębicy. Wnioski z monitoringu i rekomendacji w formie sprawozdania będą stanowić jeden z elementów aktualizacji Programu. Sprawozdanie z monitoringu będzie sporządzane do dnia 31 marca każdego roku i przedkładane Radzie Miejskiej przez Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.